

Földrengések

Mi okozhat földrengéseket?

Vulkanizmus

Emberi
tevékenység

Kőzetlemezek
mozgása

Kozmikus
becsapódások

Földalatti
üregek
beszakadása

Hol törhetnek ki földrengések? Kőzetlemezek:

Elcsúszó lemezszegélyeknél

→ pl. Szent András-törésvonal

→ Észak-amerikai-kőzetlemez és
a Csendes-óceáni-kőzetlemez
között

Közeledő lemezszegélyeknél

→ mélytengeri árkok körzetében

Távolodó lemezszegélyeknél

→ óceáni hátságok mentén

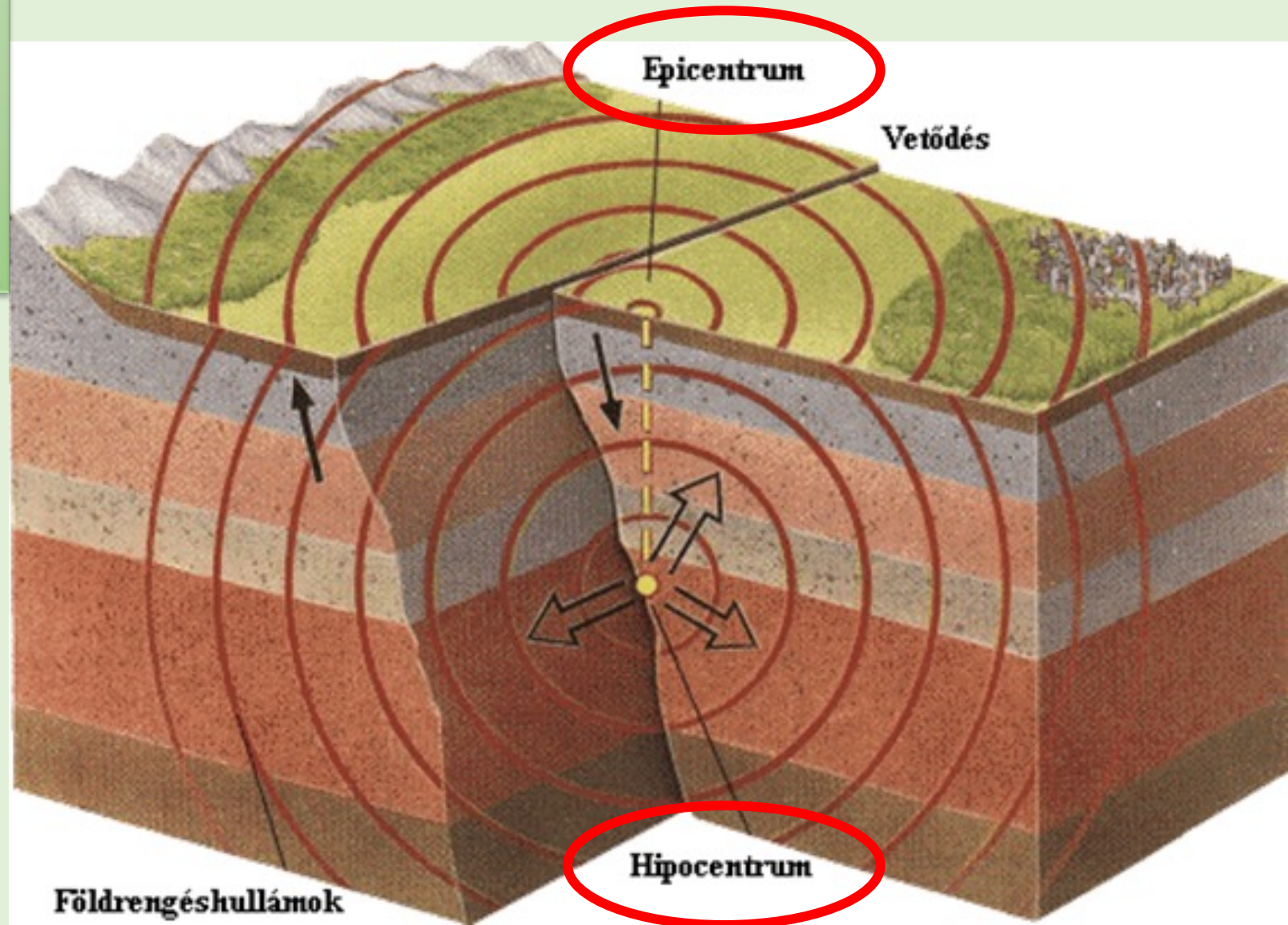

A földrengéseket szilárd kőzettestek elmozdulása okozza!

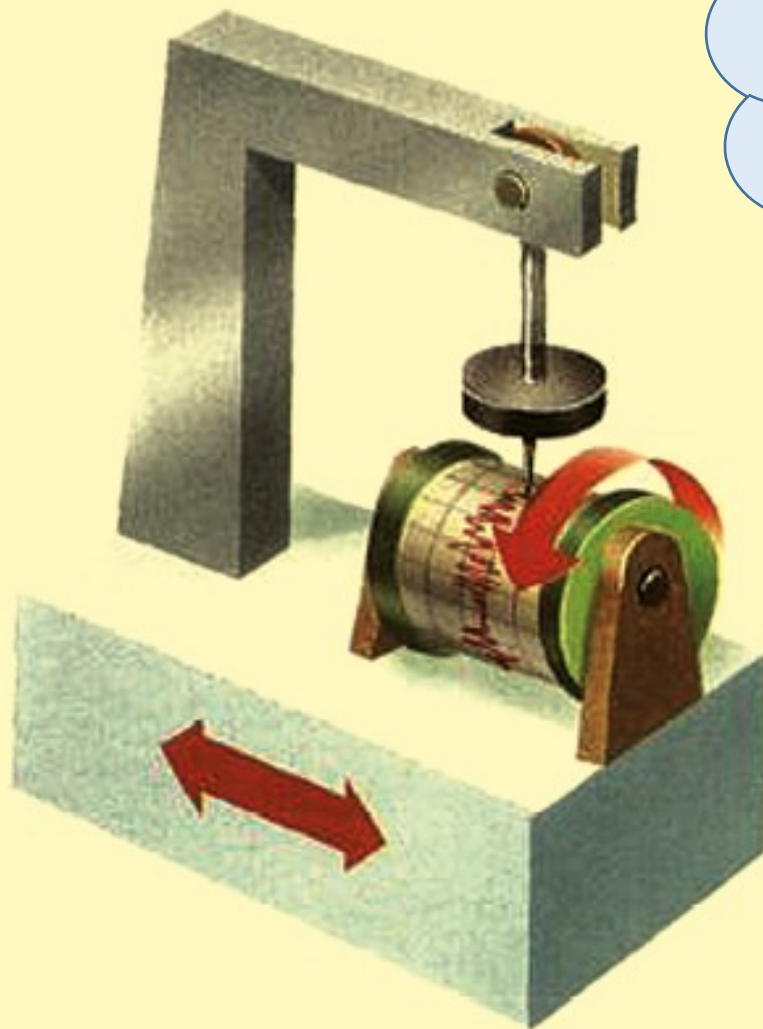
Hipocentrum = rengésfészek

- Sekély
- Közepes
- Mély

Epicentrum = rengésközpont

*A földrengések
erősségének
meghatározásához
szeizmográfot
használunk*

Milyen skálákon határozzuk meg a földrengések erősségét?

Mercalli-skála

Tapasztalati tényeken alapszik.

Függ:

- a közetviszonyoktól
- a beépítettségtől
- a népsűrűségtől

Richter-skála

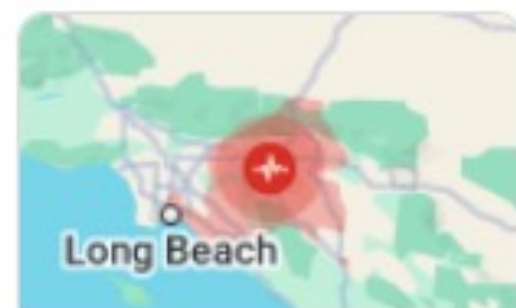
- Szeizmográf méréseken alapszik
- „9 fokozatú”-nak nevezik
  - Helytelen
  - nincs felső határa
- A 4-es érték nem fele a 8-as értéknek!

A Mercalli-skála fokozatai

Fokozat	Megnevezés	Hatás
1.	nem érzékelhető rengés	Csak szeizmográfal észlelhető.
2.	nagyon gyenge rengés	Teljes nyugalomban levő, finom érzékszervű emberek érzik meg, főként a felső emeleten.
3.	gyenge rengés	Lakásban érezhető, szabadban nem. Tovahaladó jármű hatásához hasonló.
4.	mérsékelt rengés	Már szabadban is érezhető. Az alvók általában felébrednek. Az üvegtárgyak összecserrennek.
5.	elég erős rengés	Az épületek megrezdülnek, a bútorok inognak. Az ajtó- és ablaküvegek összetörnek.
6.	erős rengés	Mindenki észreveszi. Az állványokról a tárgyak lehullanak, a bútorok helyükről kimozdulnak, hullik a vakolat.
7.	nagyon erős rengés	A szilárdan épített házak is megrepedeznek, kémények ledőlnek. A tavak és folyók vize hullámszik.
8.	elégé romboló rengés	Általános rémület. Tornokok, kémények, falak ledőlnek. Sok ház lakhatatlanná válik.
9.	romboló rengés	A lakóházak többsége lakhatatlanná válik. Kőházak is összeomlanak. A föld alatti vezetékek eltörnek. A földben repedések keletkeznek.
10.	erősen romboló rengés	Az épületek háromnegyed része súlyos károkat szenved, a legtöbb összeomlik. A jól megépített lakások is súlyosan megsérülnek. A talaj megrepedezik, tekintélyes földcsuszamlások keletkeznek.
11.	katasztrofális rengés	Minden kőépület összeomlik. A hidak leszakadnak, a távvezetékek használhatatlanná válnak, a sínek meggörbülnek.
12.	teljesen katasztrofális rengés	Minden emberi létesítmény tönkremegy. A rengéshullámok a felszínen láthatók. A sziklák meghasadnak, források fakadnak, korábbiak eltűnnek. A folyók futása megváltozik.

Legutóbbi földrengések

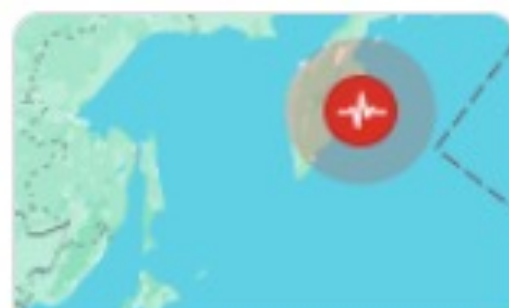
4,0
7 kilométerre
innen: Ontario,
Kalifornia,
Egyesült Államok

okt. 6. 12:51

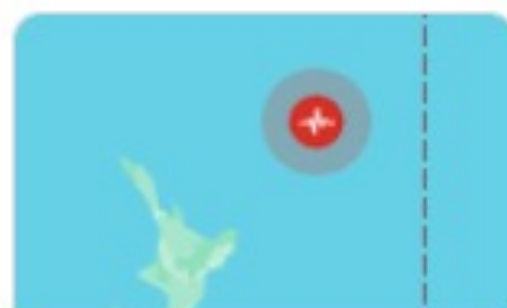
6,2
41 kilométerre
innen:
Guanacaste
Province,
Tamarindo, Costa
Rica

okt. 12. 19:43

5,3
1675 kilométerre
innen: Juzsno-
Szahalinszk,
Oroszország

okt. 12. 5:50

5,4
741 kilométerre
innen: Tauranga,
Új-Zéland

okt. 12. 3:06

4,5
142 ki
innen:
Fairvie
Egyes

okt. 11

Megjegyzés: Az új földrengésekről szóló hivatalos jelentések késve jelenhetnek meg
Időzóna: magyar idő szerint · Forrás: U.S. Geological Survey

A földrengések gyakori kísérője: a cunami = kikötői hullám

